

**Питання до екзамену з навчальної дисципліни
«Міжнародні відносини і світова політика»**

1. Як співвідносяться між собою поняття «міжнародні відносини», «міжнародна політика», «зовнішня політика» і «світова політика».
2. Розкрийте процес формування світової політики як науки та її зв'язок з іншими соціально-гуманітарними науками.
3. Охарактеризуйте основні методи дослідження міжнародних відносин і світової політики. Якою мірою при вивченні міжнародних відносин можна використовувати методологічні підходи різних гуманітарних і природничих наук?
4. Розкрийте зміст зовнішньополітичних концепцій в політичній думці Стародавнього світу.
5. Охарактеризуйте процеси формування й розвитку реалістичних уявлень про міжнародні відносини в політичній думці епохи Відродження й Нового часу.
6. Розкрийте генезис ліберальної концепції міжнародної політики в історії соціально-політичної думки
7. Розкрийте специфіку поглядів марксизму на міжнародні відносини.
8. Розкрийте передумови виникнення і генезис геополітики. В чому полягає специфіка німецької школи геополітики.
9. Охарактеризуйте особливості британської школи геополітики та назвіть її представників.
10. Розкрийте основні ідеї північноамериканської школи геополітики та назвіть її представників.
11. Розкрийте сутність політичного ідеалізму в теорії і практиці міжнародних відносин.
12. Охарактеризуйте особливості парадигми політичного реалізму в США.
13. Охарактеризуйте особливості парадигми політичного реалізму у Західній Європі.
14. Розкрийте зміст модерністських концепцій міжнародних відносин.
15. Розкрийте зміст неоліберальних концепцій міжнародних відносин.
16. Розкрийте зміст неореалістських концепцій міжнародних відносин.
17. Розкрийте зміст постмодерністських і неомарксистських концепцій міжнародних відносин.
18. Дайте характеристику теоретичним концепціям міжнародної інтеграції.
19. Розкрийте зміст теорії міжнародних режимів
20. Розкрийте зміст концепції «кінця історії» Ф. Фукуями та покажіть її вплив на подальший розвиток теорії міжнародних відносин.
21. Розкрийте зміст концепції «зіткнення цивілізацій» С. Хантінгтона та покажіть її вплив на подальший розвиток теорії міжнародних відносин.
22. Розкрийте сутність геополітичних концепцій З. Бжезінського. Як реалізується ідеологічна функція ТМВ у концепціях цього автора?
23. Охарактеризуйте світ-системний аналіз І. Валлерстайна та розкрийте його значення для розуміння сутності сучасних міжнародних відносин.
24. Розкрийте особливості і основні напрями системного підходу в аналізі міжнародних відносин.
25. Дайте характеристику типам і структурам міжнародних систем.
26. Дайте характеристику законам функціонування і трансформації міжнародних систем.
27. Розкрийте системний характер довестфальського світоустрою.
28. Охарактеризуйте Вестфальську систему міжнародних відносин.
29. Охарактеризуйте Віденську систему міжнародних відносин.
30. Охарактеризуйте Версальсько-Вашингтонську систему міжнародних відносин.
31. Охарактеризуйте Ялтинсько-Потсдамський світоустрій.
32. Розкрийте сутність і типологію міжнародних конфліктів.
33. Охарактеризуйте структуру і процес розвитку міжнародних конфліктів.
34. Розкрийте шляхи мирного врегулювання міжнародних конфліктів.
35. Дайте характеристику постбіполярній системі міжнародних відносин.
36. Розкрийте основні параметри постбіполярного світового порядку.
37. Охарактеризуйте структуру міжнародної системи в умовах постбіполярності.
38. Дайте характеристику та наведіть приклади напівпериферії, макрокоаліціям та гегемонізму в епоху постбіполярності.
39. Розкрийте місце України в постбіполярній системі міжнародних відносин
40. Розкрийте зміст теоретичних дискусій з питань глобалізації.
41. Дайте характеристику світовій політиці і світовій економіці в умовах глобалізації.
42. Покажіть як змінюється роль національної держави в умовах глобалізації.

43. Дайте характеристику політичним рухам та організаціям, що виникають як реакція на процеси глобалізації.
44. Охарактеризуйте етнополітичні процеси в сучасному світі.
45. Дайте характеристику основним теоретичним підходам до забезпечення міжнародної безпеки.
46. Розкрийте військово-політичні аспекти міжнародної безпеки.
47. Охарактеризуйте проблеми протидії тероризму в сучасному світі.
48. Дайте характеристику сучасним викликам європейській безпеці.
49. Розкрийте шляхи розбудови ефективної системи безпеки на європейському континенті.
50. Охарактеризуйте сучасні конфлікти в контексті глобального розвитку.
51. Охарактеризуйте економічні відносини як сферу конфліктогенності в постбіполярній системі міжнародних відносин.
52. Розкрийте зміст концепції глокалізації.
53. Розкрийте основні параметри нерівномірного розвитку країн «Півдня» і «Півночі».
54. Розкрийте причини відмінностей між «глобальною Північчю» і «глобальним Півднем».
55. Покажіть можливі шляхи подолання відмінностей між «глобальною Північчю» і «глобальним Півднем».
56. Охарактеризуйте класичні підходи до міжнародної політичної економії: меркантилізм (державо-центристський підхід) та економічний лібералізм.
57. Розкрийте зміст неомеркантилізму та ідеології економічного націоналізму.
58. Дайте характеристику політиці торгового протекціонізму.
59. Сучасний лібералізм про економічну взаємодію на світовій арені як гру з ненульовою сумою.
60. Розкрийте зміст і значення теорії суспільного вибору.
61. Розкрийте марксистські і неомарксистські погляди на економічну складову світової політики.
62. Охарактеризуйте проблеми міжнародної політичної економії другої половини ХХ - початку ХХІ ст.
63. Розкрийте правову складову світової політики. Яку роль в регулюванні міжнародних відносин відіграють міжнародне публічне і приватне право?
64. Охарактеризуйте поняття суверенітету у міжнародному праві. Назвіть основні принципи міжнародного права.
65. Покажіть, як суперечки між державами розв'язуються шляхом судових процедур. Назвіть відомі вам міжнародні судові інститути, які покликані здійснювати правосуддя у відносинах між державами.
66. Дайте характеристику міжнародно-правовому регулюванню дипломатичної діяльності.
67. Розкрийте проблеми війни і миру в міжнародно-правових документах ХХ століття.
68. Розкрийте сутність проблеми застосування правових норм у світовій політиці.
69. Охарактеризуйте моральні аспекти світової політики. М. Вебер про «етику переконань» та «етику відповідальності».
70. Охарактеризуйте моральні традиції в міжнародних відносинах і світовій політиці: скептицизм щодо моралі, космополітизм, комунітаризм.
71. Охарактеризуйте основні підходи до розуміння глобального управління. Які проблеми і перспективи глобального управління?
72. Покажіть місце України в процесах глобального управління. Охарактеризуйте дипломатичну діяльність України в ООН та інших міжнародних організаціях